

[Knud Jespersen.]

drig indgå på kompromiser imod den endelige forandring af samfundssystemet til et socialistisk Danmark. For os er det imidlertid afgørende nu at forhindre et borgerligt sammenrend, at forhindre nye reaktionære regeringskombinationer. Også herudfra vil vi handle og tage stilling fra sag til sag, men på vort eget grundlag og som kommunister.

Der er nogle ting i statsministerens tale, vi finder helt urimelige og principielt forkerte. Det gælder fastholdelsen af fællesmarkedspolitikken, uanset at den har spillet falit. I stedet for blød følgagtighed burde Danmark her benytte sin vetoret og nedlægge veto over for en fortsat integration. Samtidig hermed burde man gøre klar til en ny folkeafstemning i kølvandet på de engelske genforhandlinger, uanset hvordan disse forhandlinger måtte forløbe. Fællesmarkedet og NATO skader Danmarks og demokratiets interesser, derfor bør vi også forlade begge blokkene, men indtil det sker, må forsvarsforliget i det mindste nedfryses — vi så helst, det blev erklæret dødt og magtesløst — og enhver plan om indkøb af nye fly, hvad enten det er franske, amerikanske eller svenske, eller indkøb af nyt panservåben til ødelæggelse af det danske landskab bør omgående annulleres.

Det var også med nogen forbavelse, vi noterede os statsministerens tale om internationalt samarbejde. Der var noget i det, der var udmærket, og der var noget i det, der rørte ved fællesmarkedet og NATO, som vi absolut ikke er tilhængere af. Men ikke med ét eneste ord nævnte statsministeren, at der fandtes en verden uden for den kapitalistiske, at der fandtes en krisefri, en socialistisk verden. Her lever en tredjedel af menneskene på vor klode. I Europa er det over halvdelen af folkene, der opbygger socialismen. Skal vi da ikke samarbejde med dem, hr. statsminister? Var det ikke nødvendigt at tænke lidt på, hvad det kunne gavne, netop i en situation, hvor der er brug for særlige foranstaltninger og brug for beskæftigelse?

Netop i en krisesituation som nu må der tænkes i nye baner. Det gælder om at hindre systemet i at sende regningen for egen fallit til lønmodtagerne. Kapitalismens krise kan ikke afskaffes af folketinget, desværre, den kan kun standses, den dag bevægelsen i fol-

ket, på arbejdspladserne, blandt de unge er så voldsom, at man ikke længere kan regere ud fra kapitalens interesser; så kan man forandre det samfund i den retning, som bør være arbejderbevægelsens fælles mål, nemlig til et socialistisk Danmark.

Men vi kan allerede nu lave spærringer for de multinationale monopoler og ikke, som vi har gjort igennem fællesmarkedet, bare havne i deres favntag, vi kan allerede nu sikre os imod virksomhedslukninger, kapitalflugt og virksomhedsslagninger af konkurrerende foretagender. Det kan vi gøre, men vi har kun garantier for, at der sker noget effektivt her, hvis regering og folketing sætter ind for at opnå virkelig demokratiske og reelle muligheder for kontrol fra de ansattes side. Det vil sige, at vi må have nogle love, der sikrer virkelig demokratiske rettigheder i hele produktionsapparatet for de ansatte.

Måske ved en tilfældighed har det engelske socialdemokrati fremlagt planer, der minder om et af vore krav om kontrol med udenlandsk storkapital. Det er nok en messe værd for regeringen at studere sådanne indgreb og ikke komme med valne udtalelser om skat på kapitalstigninger, selv om de kan være gode en lille bitte overgang. Det, vi var tilhængere af i denne sag, har vi jo fremlagt i forslag af 26. februar i fjor, nemlig om indefrysning af jordværdistigningerne, tinglysning af disse stigninger, forbud mod belåning og med det perspektiv, at det offentlige skulle overtage jorden og dermed gøre det at bo spekulationsfrit.

Det kan da heller ikke være bedre afskrivningsregler, der er brug for netop i denne tid. Tror statsministeren, at vi i en tid, hvor store dele af produktionsapparatet står ubrugt — jeg har hørt tal på mellem 3 og 4 mia kr., så stor er den del af produktionsapparatet, der ikke anvendes — ved at lave bedre afskrivningsregler i folketinget vil få så meget som én mand mere i arbejde? Det tror vi ikke. Vi tror derimod, at man må sætte ind ved at tænke i nye baner, og det må også være baner, hvor man befrier sig for tvangsforestillinger om, at man kun kan regere sammen med kapitalen og på dens grundlag og betingelser, men med forestillinger om, at man skal modsvare befolkningens behov og interesser.

Nu nærmer overenskomstsituationen sig